

ZAKON

O ULAGANJIMA

I. UVODNE ODREDBE

Predmet uređivanja

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se opšti pravni okvir za ulaganja u Republici Srbiji, subjekti podrške ulaganjima za efikasno pružanje usluga ulagačima, obrazovanje i rad Saveta za ekonomski razvoj i osnivanje i rad Razvojne agencije Srbije.

Ciljevi zakona

Član 2.

Ciljevi ovog zakona jesu:

- 1) unapređenje investicionog okruženja u Republici Srbiji;
- 2) podsticanje direktnih ulaganja radi jačanja ekonomskog i privrednog razvoja, rasta zaposlenosti i sveukupnog društvenog boljitka;
- 3) izjednačavanje tretmana domaćih i stranih ulagača, u skladu sa zakonom;
- 4) povećanje efikasnosti u pružanju usluga organa vlasti koje se neposredno odnose na ulaganja;
- 5) stvaranje privlačnijeg poslovnog ambijenta za domaće i strane ulagače, u skladu sa Ustavom i zakonom.

Definicije

Član 3.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1) ulog jesu stvari, prava i novac.

Nenovčani ulogi izražavaju se u novcu.

Ulog stranog ulagača može biti i u devizama i u efektivnom stranom novcu koji se kupuju i prodaju na deviznom tržištu;

- 2) ulaganje jeste:

- (a) osnivanje privrednog društva ili ogranka privrednog društva, u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva u Republici Srbiji, kao i prava na stvarima i opremi, odnosno obavljanju delatnosti privrednog društva i/ili ogranka privrednog društva,
- (b) sticanje udela u privrednom društvu, akcija društva ili drugih hartija od vrednosti ekvivalentne akcijama društva u smislu zakona kojim se uređuje tržište kapitala u Republici Srbiji, odnosno sredstva utrošena za sticanje navedenih udela, akcija ili hartija od vrednosti,
- (v) sticanje prava koja je ulagač stekao na osnovu ugovora o javno-privatnom partnerstvu u skladu sa zakonom kojim se uređuje javno-privatno partnerstvo u Republici Srbiji,

- (g) sticanje prava svojine, službenosti, zaloge i drugih stvarnih prava na pokretnim stvarima i nepokretnostima koje se nalaze na teritoriji Republike Srbije koja je ulagač stekao za potrebe obavljanja delatnosti,
- (d) sticanje prava intelektualne svojine, koja imaju zaštitu ili su verifikovana po važećem pravu Republike Srbije,
- (đ) sticanje prava na obavljanje delatnosti koja se obavlja na osnovu dozvole ili odobrenja državnog organa, stečenih u cilju obavljanja delatnosti ulagača na teritoriji Republike Srbije, u skladu sa zakonom;
- 3) strano ulaganje je ulaganje stranog ulagača. Promena pravnog oblika u kojem se vrši ulaganje, ne utiče na njegov karakter stranog ulaganja, kada je takva promena izvršena u skladu sa zakonom;
- 4) ulagač jeste pravno ili fizičko lice koje je uložilo imovinu, kao i lice koje je odgovarajućim pravnim poslom steklo ulaganje iz tačke 2. ovog člana, na teritoriji Republike Srbije, u skladu sa zakonom;
- 5) strani ulagač jeste lice koje je uložilo imovinu, kao i lice koje je odgovarajućim pravnim poslom steklo ulaganje iz tačke 2. ovog člana, na teritoriji Republike Srbije, a koje je:
 - (a) strano pravno lice sa sedištem u inostranstvu, uključujući i ogranak stranog pravnog lica koji je registrovan u Republici Srbiji,
 - (b) strani državljanin, bez obzira na stalno mesto boravka,
 - (v) državljanin Republike Srbije sa stalnim mestom boravka izvan Republike Srbije dužim od jedne godine;
- 6) organ vlasti u smislu ovog zakona jeste:
 - (a) organ državne uprave, u smislu zakona kojim se uređuje državna uprava, organ autonomne pokrajine, organ lokalne samouprave, kao i organizacija kojoj je povereno vršenje javnih ovlašćenja,
 - (b) pravno lice koje osniva ili finansira u celini, odnosno u pretežnom delu organ državne uprave ili bilo koji od organa vlasti navedenih u podtački a ove tačke);
- 7) projektni tim je definisan u članu 22. ovog zakona;
- 8) investicioni program je definisan u članu 23. ovog zakona;
- 9) Savet za ekonomski razvoj je definisan u članu 25. ovog zakona;
- 10) Razvojna agencija Srbije je definisana u članu 27. ovog zakona;
- 11) jedinica za lokalni ekonomski razvoj i podršku ulaganjima jeste organizacioni deo jedinice lokalne samouprave ili pravno lice koje pruža stručnu pomoć i podršku ulagaču u realizaciji ulaganja.

Ulaganjem, u smislu ovog zakona, ne smatra se:

- a) novčano ili drugo potraživanje koje neposredno proizilazi iz trgovačkog posla (prodaje, razmene, pružanja usluga i dr.);
- b) novčano potraživanje koje proističe iz kredita u vezi sa trgovačkim poslom (finansiranje trgovine i dr.);
- v) portfolio ulaganje.

II. PRAVA ULAGAČA

Sloboda ulaganja

Član 4.

Domaći i strani ulagači uživaju slobodu ulaganja, u skladu sa Ustavom i zakonom.

Jemči se zaštita ulaganjima izvršenim u skladu sa zakonom.

Zaštita stečenih prava

Član 5.

Ulagrač uživa punu pravnu sigurnost i pravnu zaštitu u pogledu prava stečenih ulaganjem.

Ako je ulagač svoje pravo stekao teretnim ugovorom od prenosioca kome je to pravo utvrđeno pravnosnažnim upravnim aktom, a naknadno taj akt bude ukinut vanrednim pravnim sredstvom, stečeno pravo savesnog ulagača ne može biti oduzeto ili ograničeno.

Oduzimanje stvari i prava ulagača

Član 6.

Stvari i prava ulagača mogu se oduzeti samo ako je takva mogućnost predviđena zakonom, na način i po postupku propisanim zakonom.

U slučaju oduzimanja prava ulagača na obavljanje delatnosti („oduzimanje biznisa“), ulagaču pripada naknada koja će odgovarati tržišnoj vrednosti oduzetih stvari i prava, koja je bila neposredno pre oduzimanja, i na iznos te naknade neće uticati činjenica da je namera oduzimanja bila poznata ranije. Naknada će se utvrditi na osnovu kriterijuma koji obuhvataju vrednost poslovanja i vrednost imovine.

Naknada za oduzimanje stvari i prava iz stava 2. ovog člana isplaćuje se ulagaču bez odlaganja i uključuje zakonsku zateznu kamatu za slučaj docnije, obračunatu od dana kada je oduzimanje izvršeno do dana isplate u skladu s ovim zakonom.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, ulagač ima pravo na hitno rešavanje postupka oduzimanja i na procenu vrednosti predmeta oduzimanja od strane sudskog ili drugog organa u skladu sa zakonom.

Nacionalni tretman stranih ulaganja

Član 7.

Strani ulagači, u pogledu svog ulaganja u svemu uživaju jednak položaj i imaju ista prava i obaveze kao i domaći ulagači, ako ovim ili drugim zakonom nije drugačije uređeno.

Ulagrač mogu zasnivati radni odnos sa strancima, u skladu sa zakonom.

Strani ulagač može steći pravo svojine, službenosti, zaloge i druga stvarna prava na pokretnim stvarima i nepokretnostima koje se nalaze na teritoriji Republike Srbije, u skladu sa zakonom.

Sloboda plaćanja prema inostranstvu

Član 8.

Ulagrač, radi plaćanja prema inostranstvu koja su dozvoljena zakonom kojim se uređuje devizno poslovanje, može kupiti devize na deviznom tržištu u Republici Srbiji.

Pravo na transfer dobiti i imovine stranog ulagača

Član 9.

Strani ulagač ima pravo da, u skladu sa zakonom, nakon plaćanja svih poreskih i drugih obaveza po osnovu javnih prihoda, slobodno transferiše finansijska i druga sredstva u vezi sa ulaganjem, kao što su:

- 1) prihodi (dividende, naknade za korišćenje prava intelektualne svojine i drugih srodnih prava, kamate i dr.);
- 2) imovina koja mu pripadne posle gašenja privrednog društva, odnosno na osnovu prestanka ugovora o ulaganju;
- 3) iznosi dobijeni od prodaje udela ili akcija u kapitalu privrednog društva;
- 4) iznosi dobijeni po osnovu smanjenja osnovnog kapitala privrednog društva;
- 5) iznosi dobijeni od dopunskih uplata;
- 6) naknade od eksproprijacije, odnosno od druge mere sa sličnim dejstvom
- 7) deo zarade lica iz člana 7. stav 2. ovog zakona.

Novčana sredstva iz stava 1. ovog člana mogu se prenositi u inostranstvo u valuti u kojoj se može trgovati na domaćem deviznom tržištu u skladu sa propisom kojim se uređuju vrste deviza i efektivnog stranog novca koji se kupuje i prodaje na deviznom tržištu.

Rešavanje sporova

Član 10.

Sporove koji proističu iz ulaganja ugovorne strane pokušaće da reše sporazumno.

Ako sporovi koji proističu iz ulaganja ne mogu biti rešeni sporazumno u roku od 45 dana od dana početka pregovara o sporozumnom rešavanju spora, sporovi mogu biti rešavani pred nadležnim sudovima Republike Srbije ili pred ugovorenom domaćom ili stranom arbitražom u skladu sa zakonom kojim se uređuje arbitraž.

III. VRSTE I KRITERIJUMI ZA ULAGANJA PREMA ZNAČAJU I PODSTICAJI ULAGANJIMA

Vrste ulaganja prema značaju

Član 11.

Ulaganje, prema značaju, jeste ulaganje od posebnog značaja za Republiku Srbiju (u daljem tekstu: ulaganje od posebnog značaja) i ulaganje od lokalnog značaja.

Ulaganje od posebnog značaja jeste ulaganje čije ostvarenje bi bitno uticalo na dalji razvoj privrede Republike Srbije, unapređenje konkurentnosti privrede i Republike Srbije kao investicione lokacije i njen ravnomeran regionalni razvoj u odnosu na predmet ulaganja i teritorijalnu koncentraciju određenih privrednih grana i privrednih delatnosti i kod kojeg postoji značajno ulaganje u osnovna sredstva ili otvaranje većeg broja novih radnih mesta. Ulaganje od posebnog značaja je i ulaganje koje se realizuje na teritoriji jedne ili više jedinica lokalne samouprave i podstiče realizaciju zajedničkih razvojnih prioriteta više jedinica lokalne samouprave u funkciji povećanja nivoa njihove konkurentnosti, kao i ulaganje na osnovu usvojenih bilateralnih sporazuma i sporazuma o prekograničnoj saradnji.

Za ulaganja od posebnog značaja predlog dodele državne pomoći donosi se bez objave javnog poziva.

Ulaganje od lokalnog značaja je ulaganje koje u skladu sa ovim zakonom ne predstavlja ulaganje od posebnog značaja, a koje doprinosi privrednom i društvenom razvoju jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji se realizuje.

Utvrđivanje kriterijuma za ulaganja

Član 12.

Kriterijumi na osnovu kojih se utvrđuje značaj ulaganja su:

- 1) broj novih radnih mesta i efekat ulaganja na broj zaposlenih u privredi u jedinici lokalne samouprave;
- 2) vrsta i iznos ulaganja;
- 3) uticaj na ukupan spoljnotrgovinski bilans Republike Srbije ili u pojedinačnim industrijskim granama, odnosno prema ciljanim izvoznim tržištima;
- 4) dugoročnost ulaganja;
- 5) stvaranje velike vrednosti ili visoke dodate vrednosti;
- 6) reference i kredibilitet ulagača

Vlada bliže određuje kriterijume prema kojima se ulaganje određuje kao ulaganje od posebnog značaja ili kao ulaganje od lokalnog značaja u skladu sa ovim zakonom i propisima kojim se uređuje dodela i kontrola državne pomoći.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, nadležni organ autonomne pokrajine na osnovu kriterijuma propisanih ovim zakonom i propisima kojim se uređuje dodela i kontrola državne pomoći, odlučuje o ulaganjima koja se sprovode na teritoriji autonomne pokrajine i koje su od značaja za privredni razvoj autonomne pokrajine.

Podsticaji za ulaganja

Član 13.

Ulagači mogu ostvariti pravo na različite podsticaje za ulaganja (u daljem tekstu: podsticaji), u skladu sa propisima kojima se uređuju:

- 1) državna pomoć
- 2) poreski podsticaji i olakšice i oslobođenja od plaćanja taksii;
- 3) carinske povlastice;
- 4) sistem obaveznog socijalnog osiguranja.

Korisnici podsticaja iz stava 1. ovog člana su fizička i pravna lica koja su obveznici poreza i doprinosa i drugih javnih prihoda u Republici Srbiji.

Vlada bliže uređuje kriterijume, uslove i način privlačenja direktnih investicija i vođenje evidencije o odobrenim podsticajima, u skladu sa ovim zakonom i propisima kojima se uređuje kontrola i dodela državne pomoći.

Nadležni organ autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave, u kojoj se vrši ulaganje, odlučuje o vrsti, visini i obimu za dodelu podsticaja iz svog delokruga za ulaganje na svojoj teritoriji, u skladu sa ovim zakonom i propisima kojima se uređuje kontrola i dodela državne pomoći.

Ugovore o dodeli podsticajnih sredstava obezbeđenih iz budžeta Republike Srbije sa ulagačem zaključuje ministarstvo nadležno za poslove privrede (u daljem tekstu: Ministarstvo) uz prethodnu saglasnost Vlade.

Carinsko oslobođenje predmeta uloga

Član 14.

Uvoz opreme koji predstavlja ulog stranog ulagača, u smislu ovog zakona, je slobodan i oslobođen od plaćanja carine i drugih uvoznih dažbina, osim putničkih motornih vozila i automata za zabavu i igre na sreću, pod uslovom da je oprema koju ulagač uvozi u skladu sa propisima kojima se uređuju zdravlje i bezbednost građana i zaštita životne sredine.

Vlada bliže uređuje postupak, visinu i rok za ostvarivanje olakšica i oslobađanje od carinskih i drugih dažbina na uvoz opreme stranog ulagača iz stava 1. ovog člana, kao i ograničenja u pogledu prava raspolaganja i zabranu korišćenja u druge svrhe tako uvezene opreme.

IV. SUBJEKTI PODRŠKE ULAGANJIMA

Određenje subjekata podrške ulaganjima

Član 15.

Subjekti podrške ulaganjima jesu:

- 1) Savet za ekonomski razvoj;
- 2) Ministarstvo nadležno za poslove privrede;
- 3) Razvojna agencija Srbije;
- 4) jedinica za lokalni ekonomski razvoj i podršku ulaganjima (u daljem tekstu: jedinica za lokalni ekonomski razvoj i podršku ulaganjima), odnosno organ autonomne pokrajine, odnosno jedinica lokalne samouprave, odnosno njen organizacioni deo;

Dužnost organa vlasti i hitnost u postupanju

Član 16.

Organi vlasti dužni su da, u okviru svoje nadležnosti, omogućavaju nesmetano ulaganje, kao i da prate i kontrolišu ostvarivanje prava ulagača i izvršavanje obaveza ulagača, kao i preuzetih obaveza Republike Srbije u vezi sa ulaganjem.

Organi vlasti postupaju, u vezi sa ostvarenjem i održanjem ulaganja i ostvarenjem prava i obaveza ulagača, po hitnom postupku.

Organ vlasti, u upravnim stvarima, u vezi sa ostvarenjem i održanjem ulaganja i ostvarenjem prava i obaveza ulagača dužan je da zahteve ulagača rešava sa pravom prvenstva i ulagaču izda javnu ispravu, u najkraćem mogućem roku, ako mu je ulagač blagovremeno podneo urednu i potpunu dokumentaciju.

Mere za podsticanje konkurentnosti lokalne samouprave

Član 17.

Nadležni organ jedinice lokalne samouprave instrumentima lokalne razvojne politike podstiče privlačenje ulaganja, brine o postojećim ulaganjima i njihovom proširenju, broju i ukupnoj vrednosti ulaganja i kvalitetu ulagača, primenjuje standarde povoljnog poslovnog okruženja i donosi odluke o merama za podsticanje konkurentnosti lokalne samouprave u privlačenju ulaganja.

Mere za podsticanje konkurentnosti iz stava 1. ovog člana sadrže naročito sledeće elemente:

- 1) opredeljivanje organa, kao jedinice za podršku ulaganjima iz člana 15. ovog zakona;
- 2) jačanje analitičke osnove za preciznije i na podacima zasnovano kreiranje razvojnih politika, instrumenata i mera u oblasti lokalnog ekonomskog razvoja;
- 3) uspostavljanje transparentnih mehanizama stalne komunikacije i saradnje sa privredom;
- 4) pojednostavljivanje lokalnih procedura za realizaciju ulaganja;
- 5) uravnotežavanje lokalnog tržišta rada;
- 6) razvoj komunalne i lokalne ekonomske infrastrukture;
- 7) korišćenje informacione i komunikacione tehnologije u cilju ostvarivanja efikasnije komunikacije;
- 8) propisivanje lokalnih olakšica i podsticaja na osnovu lokalnih strateških dokumenata.

Standarde povoljnog poslovnog okruženja, kao i kriterijume i merila u pogledu stručne osposobljenosti i radnog iskustva koje moraju ispunjavati lica iz člana 20. stav 1. ovog zakona, propisuje ministar nadležan za poslove privrede (u daljem tekstu: ministar).

Pritužbe na rad organa vlasti

Član 18.

Ako organ vlasti ne postupi u skladu sa članom 16. ovog zakona ulagač može Razvojnoj agenciji Srbije podneti pritužbu.

Razvojna agencija Srbije je dužna da, odmah po prijemu pritužbe, ispita navode iz pritužbe i preduzme mere iz svoje nadležnosti u cilju otklanjanja pritužbi na rad organa vlasti.

Razvojna agencija Srbije je dužna da o radnjama iz stava 2. ovog člana obavesti ulagača u roku od 15 dana od dana kada je pritužba podneta.

Odredbе ovog člana ne primenjuju se u postupcima iz nadležnosti Narodne banke Srbije koji se odnose na osnivanje i poslovanje banaka i drugih finansijskih institucija.

Postupanje jedinice za lokalni ekonomski razvoj i podršku ulaganjima

Član 19.

Jedinica za lokalni ekonomski razvoj i podršku ulaganjima pruža stručnu pomoć i podršku ulagaču u realizaciji ulaganja, ako to zatraži ulagač u skladu sa članom 16. ovog zakona.

Ugovore o dodeli podsticajnih sredstava obezbeđenih iz budžeta autonomne pokrajine sa ulagačem zaključuje organ autonomne pokrajine.

Član 20.

Poslove jedinice za lokalni ekonomski razvoj i podršku ulaganjima za ulaganja od lokalnog značaja obavlja jedinica za lokalni ekonomski razvoj, preko svojih zaposlenih ili imenovanih lica, odnosno komora, asocijacija ili udruženje, pod uslovom da znanjem i iskustvom može da pruži stručnu pomoć ulagaču.

Dve i više jedinica lokalne samouprave, mogu zajednički odrediti telo u skladu sa stavom 1. ovog člana radi obavljanja poslova jedinice za lokalni ekonomski razvoj i podršku ulaganjima za teritoriju tih jedinica lokalne samouprave.

Ulagač može u skladu sa članom 16. ovog zakona, zahteve podnositi i isprave preuzimati preko jedinice za lokalni ekonomski razvoj.

Komunikacija između ulagača i jedinice za lokalni ekonomski razvoj i podršku ulaganjima poverljiva je, osim ako je davanje informacija obavezno u skladu sa zakonom.

Evidencija ulaganja od lokalnog značaja

Član 21.

Jedinica za lokalni ekonomski razvoj i podršku ulaganjima dužna je da vodi evidenciju ulaganja od lokalnog značaja i da o svakom novom ulaganju obaveštava Razvojnu agenciju Srbije.

Obrazovanje projektnog tima

Član 22.

Jedinice lokalne samouprave mogu, na zahtev ulagača, za određena ulaganja od lokalnog značaja da obrazuju projektni tim kojim rukovodi lice koje odrede jedinice lokalne samouprave, a koji čine zaposleni u jedinici lokalne samouprave, koji ispunjavaju uslove za podršku ulaganjima.

Projektni tim pruža stručnu pomoć ulagaču u cilju blagovremenog i efikasnog ostvarenja ulaganja, i obezbeđivanja ulagaču, u što kraćem roku, dobijanje neophodnih dokumenata, podataka i informacija, koje su potrebne za efikasno i blagovremeno ostvarenje ulaganja.

Nadležni organ autonomne pokrajine može da obrazuje projektni tim za podršku ulaganjima za ulaganja za koja se podsticaji obezbeđuju iz budžeta autonomne pokrajine.

Razvojna agencija Srbije može da obrazuje i rukovodi projektnim timovima za podršku ulaganjima od posebnog značaja.

Pravila o načinu rada projektnih timova uređuje Razvojna agencija Srbije.

Investicioni program

Član 23.

Na predlog ulagača, jedinica lokalne samouprave, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine utvrdiće sa ulagačem investicioni program (u daljem tekstu: Program) u cilju sprovođenja procedure pripreme dokumentacije i definisanja isprava i podataka koje je ulagač dužan da dostavi nadležnim organima u lokalnoj samoupravi, odnosno autonomnoj pokrajini, u rokovima utvrđenim zakonom, drugim propisom i opštim aktom, u kojima su ti organi dužni da izdaju dozvole, saglasnosti, odobrenja i druge isprave.

Nadzor nad sprovođenjem Programa vrši Razvojna agencija Srbije.

Program sadrži i:

- 1) planirane rokove za podnošenje svih isprava i podataka koje ulagač mora da dostavi nadležnim organima;
- 2) planirane rokove u kojima će svi organi vlasti izdati dozvole, odobrenja, isprave i saglasnosti, koje su potrebne za zakonito otpočinjanje i ostvarenje ulaganja;
- 3) organe vlasti koji izdaju dozvole, odobrenja, isprave i saglasnosti.

Programom se ne dodeljuju podsticaji za ulaganja.

Program potpisuju jedinica lokalne samouprave, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine i ulagač.

Ako nadležni organ vlasti ne dostavi u roku ispravu na koju se obavezao Programom, nakon što mu je ulagač blagovremeno podneo urednu i potpunu dokumentaciju, ulagač može podneti pritužbu Razvojnoj agenciji Srbije, koja može preduzeti mere u skladu sa ovim zakonom.

Informacije od javnog značaja

Član 24.

Na podatke o ulaganjima, kao i informacije koje su organi državne vlasti saznali u toku pregovora i vođenja postupka, primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju informacije od javnog značaja, s tim što po zahtevu za davanje informacija u vezi sa ulaganjima, postupa Vlada.

V. SAVET ZA EKONOMSKI RAZVOJ

Član 25.

Obrazuje se Savet za ekonomski razvoj (u daljem tekstu: Savet).

Predsednika i članove Saveta, imenuje Vlada, u skladu sa ovim zakonom.

Savet čine ministar, ministar nadležan za poslove finansija, ministar nadležan za poslove rada i zapošljavanja, predsednik Privredne komore Srbije i direktor Razvojne agencije Srbije.

Predsednik Saveta je ministar nadležan za poslove privrede.

Savet može, na predlog predsednika Saveta, na svoje sednice pozvati i druge ministre, ako se po proceni Saveta, za tim ukaže potreba vezano za konkretno pitanje i u zavisnosti od oblasti koja je predmet razmatranja Saveta, s tim da ti ministri nemaju pravo glasa u Savetu.

Administrativne i stručno-tehničke poslove Saveta obavlja Razvojna agencija Srbije.

Nadležnosti Saveta

Član 26.

Savet ima sledeće nadležnosti:

- 1) prati stanje u oblasti ulaganja i privrednog razvoja, javno promoviše ciljeve privrednog razvoja Republike Srbije i podstiče njihovu realizaciju;
- 2) donosi odluku o dodeli podsticaja za ulaganja, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje kontrola i dodela državne pomoći;
- 3) donosi Poslovnik o svom radu;
- 4) podnosi Vladi jednom godišnje izveštaj o svom radu, koji se objavljuje na internet stranici Vlade;
- 5) obavlja i druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

VI. RAZVOJNA AGENCIJA SRBIJE

Osnivanje Razvojne agencije Srbije

Član 27.

Za obavljanje razvojnih, stručnih i operativnih poslova podsticanja i realizacije direktnih ulaganja, promocije i povećanja izvoza, razvoja i unapređenja konkurentnosti privrednih subjekata, ugleda i razvoja Republike Srbije u oblasti privrede i regionalnog razvoja, osniva se Razvojna agencija Srbije (u daljem tekstu: Agencija).

Nadzor nad radom Agencije vrši ministarstvo.

Status Agencije

Član 28.

Agencija ima svojstvo pravnog lica, sa pravima, obavezama i odgovornostima utvrđenim ovim zakonom i statutom.

Agencija posluje u skladu sa zakonom kojim se uređuju javne agencije.

Agencija ima račun.

Sedište Agencije

Član 29.

Sedište Agencije je u Beogradu.

Agencija može imati organizacione jedinice i van svog sedišta.

Organizacione jedinice Agencije nemaju svojstvo pravnog lica.

Statut Agencije

Član 30.

Statutom Agencije, bliže se uređuju:

- 1) organizacija i način obavljanja poslova Agencije;

- 2) delokrug organa Agencije;
- 3) zastupanje i predstavljanje Agencije;
- 4) podaci i isprave koji se određuju kao tajni i način postupanja s tim podacima i ispravama;
- 5) druga pitanja značajna za rad Agencije.

Statut Agencije objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Organi Agencije

Član 31.

Organi Agencije jesu upravni odbor i direktor.

Upravni odbor ima pet članova.

Članove upravnog odbora, na predlog ministra nadležnog za poslove privrede imenuje i razrešava Vlada, od kojih tri člana iz reda državnih službenika ili iz reda državnih službenika na položaju u ministarstvu, a dva člana iz reda poslovne zajednice.

Upravni odbor

Član 32.

Upravni odbor:

- 1) usvaja statut Agencije;
- 2) usvaja godišnji program rada, finansijski plan, finansijski izveštaj i izveštaj o radu Agencije;
- 3) donosi opšte akte Agencije osim pravilnika kojim se uređuje unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mesta u Agenciji;
- 4) usmerava rad direktora Agencije i izdaje mu uputstva za rad;
- 5) nadzire poslovanje Agencije;
- 6) na predlog direktora Agencije, odlučuje o zahtevima koji su, u skladu sa propisima, Agenciji podneti radi davanja saglasnosti;
- 7) donosi poslovnik o radu Agencije;
- 8) obavlja druge poslove u skladu sa zakonom.

Na godišnji program rada, finansijski plan, finansijski izveštaj i izveštaj o radu Agencije iz stava 1. tačka 2) ovog člana, saglasnost daje Vlada.

Direktor Agencije

Član 33.

Agencija ima direktora (u daljem tekstu: Direktor) koji zastupa i predstavlja Agenciju i rukovodi njenim radom.

Direktora bira Vlada, na predlog ministra, posle sprovedenog javnog konkursa u skladu sa zakonom kojim se uređuju javne agencije.

Javni konkurs sprovodi ministarstvo.

Ministar može odrediti kriterijume i merila u pogledu stručne osposobljenosti i radnog iskustva koje moraju ispunjavati kandidati za direktora Agencije.

Direktor se imenuje na period od pet godina i može ponovo biti imenovan.

Nadležnosti direktora

Član 34.

Direktor Agencije:

- 1) zastupa i predstavlja Agenciju;
- 2) organizuje i rukovodi radom i poslovanjem Agencije;
- 3) odgovara za zakonitost rada, kao i za stručni rad i korišćenje sredstava Agencije;
- 4) zaključuje ugovore iz delokruga rada Agencije;
- 5) donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u Agenciji;
- 6) odgovoran je za obavljanje administrativnih i stručno-tehničkih poslova za potrebe Saveta;
- 7) odlučuje o pravima i obavezama zaposlenih;
- 8) vrši i druge poslove utvrđene zakonom i statutom.

Prava i obaveze direktora i zaposlenih

Član 35.

Na prava, obaveze i odgovornosti iz radnog odnosa zaposlenih u Agenciji i Direktora primenjuju se opšti propisi o radu, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Poslovi Agencije

Član 36.

Agencija:

- 1) saraduje sa državnim organima i organizacijama i nosiocima javnih ovlašćenja, organima teritorijalne autonomije i lokalne samouprave, radi obezbeđivanja uslova za primenu ovog zakona i drugih propisa kojima se uređuju pitanja od značaja za unapređenje privrednog razvoja i ulaganja;
- 2) prati primenu ovog zakona i predlaže odgovarajuće mere;
- 3) učestvuje u pripremi programa i projekata privrednog i regionalnog razvoja;
- 4) vrši analize i obezbeđuje podatke i informacije za potrebe unapređenja politike privrednog i regionalnog razvoja;
- 5) vrši akreditaciju i koordinaciju regionalnih razvojnih agencija;
- 6) obavlja stručne i administrativno-operativne poslove u vezi sa projektima privlačenja direktnih investicija i ulaganja i prati njihovu realizaciju u skladu sa zakonom i propisima;
- 7) sprovodi programe i projekte sa ciljem unapređenja izvoznih aktivnosti privrednih subjekata;
- 8) sprovodi programe i projekte sa ciljem unapređenja položaja, aktivnosti i konkurentnosti malih i srednjih privrednih subjekata i preduzetnika;

- 9) vodi Centralizovani informacioni sistem koji objedinjuje relevantne podatke organa vlasti, od značaja za izradu analiza i studija u oblasti privrednog i regionalnog razvoja;
- 10) vodi evidenciju ulagača od posebnog značaja i ulagača od regionalnog značaja;
- 11) predlaže, koordinira i sprovodi aktivnosti strateškog marketinga privrednih potencijala i ugleda Republike Srbije;
- 12) pruža stručnu i savetodavnu podršku privrednim društvima i preduzetnicima;
- 13) priprema i realizuje programe edukacije instruktora i konsultanata za potrebe razvoja privrednih društava i preduzetništva;
- 14) izvršava i koordinira sprovođenje programa i projekata privrednog i regionalnog razvoja za podsticanje direktnih investicija;
- 15) obezbeđuje uslove za pristup i realizaciju projekata koji se finansiraju iz međunarodne razvojne pomoći;
- 16) prati i analizira uslove ulaganja i privredne uslove na pojedinačnim tržištima i u pojedinačnim sektorima i daje predloge za njihovo unapređenje;
- 17) ostvaruje saradnju u oblasti ulaganja i prikuplja informacije o stanju ulaganja u drugim državama;
- 18) vodi posebne evidencije u skladu sa ovim zakonom;
- 19) vodi postupak protiv funkcionera u kome se odlučuje da li postoji povreda ovog zakona o čemu donosi odluku;
- 20) predlaže davanje državne pomoći, u skladu sa ovim zakonom i propisima o kontroli državne pomoći;
- 21) organizuje i vrši izdavačku delatnost u skladu sa svojim delokrugom;
- 22) obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom i Statutom Agencije.

Ministarstvo na predlog Agencije bliže uređuje sadržaj i način vođenja Centralizovanog informacionog sistema iz stava 1. tačka 9) ovog člana.

Poslove iz tač.5),9),10 i 18) Agencija obavlja kao poverene poslove.

Sredstva za osnivanje i rad Agencije

Član 37.

Sredstva za osnivanje Agencije obezbeđuju se iz:

- 1) budžeta Republike Srbije;
- 2) drugih izvora finansiranja u skladu sa zakonom.

Sredstva za rad Agencije obezbeđuju se iz:

- 1) prihoda koje ostvari obavljanjem poslova iz svoje nadležnosti;
- 2) budžeta Republike Srbije;
- 3) drugih izvora finansiranja, u skladu sa zakonom.

Sukob interesa i zabrana konkurencije

Član 38.

Direktor Agencije ima status funkcionera u smislu zakona kojim se uređuje sukob interesa pri vršenju javnih funkcija.

Direktor Agencije i zaposleni u Agenciji ne mogu da zasnuju radni odnos, odnosno poslovnu saradnju sa pravnim licem, preduzetnikom ili međunarodnom organizacijom koja obavlja delatnosti u vezi sa funkcijom koju je direktor, odnosno zaposleni vršio u Agenciji, u roku od dve godine po prestanku radnog odnosa Direktora i zaposlenih u Agenciji, osim po dobijenoj saglasnosti Agencije za zaposlene, odnosno saglasnosti Agencije za borbu protiv korupcije za Direktora.

Zabrana zloupotrebe informacija

Član 39.

Lica u Agenciji koja raspolažu informacijama koje predstavljaju poslovnu tajnu u smislu propisa o čuvanju poslovne tajne ili poverljive informacije u smislu propisa o tržištu kapitala, ne smeju iste da upotrebe radi sticanja imovinske koristi ili drugih pogodnosti za sebe i treća lica, ili da na takav način nanesu štetu institucijama ili privrednim društvima na koje se odnose i imaju obavezu njihovog čuvanja.

Licima iz stava 1. ovog člana smatraju se lica koja su u obavljanju svojih radnih dužnosti ili funkcija saznala za informacije koje predstavljaju poslovnu tajnu.

Evidencije koje vodi Agencija

Član 40.

Agencija, u skladu sa ovim zakonom, vodi:

- 1) evidenciju projektnih timova za podršku ulaganjima;
- 2) evidenciju investicionih programa;
- 3) evidenciju o sprovedenim kontrolama izvršenja realizacije ulaganja.

Sistem vođenja evidencija iz stava 1. ovog člana Agencija uspostavlja u roku od 60 dana od dana početka rada Agencije.

Ministar bliže uređuje sadržinu i način vođenja evidencija.

Preuzimanje poverenog posla

Član 41.

Agencija može predložiti ministarstvu da u postupku nadzora nad radom organa vlasti u skladu sa propisima kojima se uređuje državna uprava sprovođenje mere preuzimanja poverenih poslova ako bi neizvršenje posla od strane organa vlasti moglo da izazove štetne posledice po privredu.

Agencija objavljuje predlog mera iz stava 1. ovog člana na svojoj internet strani.

VII. NADZOR

Nadzor nad sprovođenjem zakona

Član 42.

Nadzor nad primenom ovog zakona vrši ministarstvo.

Izvršenje obaveza Republike Srbije za kontrolu izvršenja ugovorenih obaveza i isplatu sredstava po ugovorima kojima su dodeljena podsticajna sredstva za ili u vezi sa direktnim ulaganjem vrši ministarstvo u skladu sa propisima.

VIII. KAZNE NE ODREDBE

Član 43.

Novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara, kazniće se za prekršaj odgovorno lice u nadležnom organu vlasti, ako:

- 1) u upravnim stvarima ne rešava zahteve ulagača u skladu sa pravom prvenstva (član 16. stav 3);
- 2) ne izda javnu ispravu u zakonom predviđenom roku, ako je ulagač blagovremeno podneo urednu i potpunu dokumentaciju (član 16. stav 3).

IX. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Primena zakona

Član 44.

Investicioni projekti kod kojih su, u skladu sa međunarodnim ugovorima i propisima kojima se uređuje državna pomoć i privlačenje direktnih investicija, dodeljena podsticajna sredstva za direktna ulaganja koji su u toku, nastavljaju da se realizuju u skladu sa propisima po kojima su dodeljena.

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 45.

Podzakonski akti na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona doneće se u roku od 120 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Prestanak važenja postojećih propisa

Član 46.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o stranim ulaganjima („Službeni list SRJ”, br. 3/02 i 5/03 i „Službeni glasnik RS”, broj 107/14).

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi glava VIII „Promocija izvoza i stranih ulaganja“ u Zakonu o spoljnotrgovinskom poslovanju („Službeni glasnik RS”, br. 36/09, 36/11-dr. zakon i 88/11).

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi glava V, odeljak 6, čl. 27. do 30. Zakona o regionalnom razvoju („Službeni glasnik RS”, br. 51/09 i 30/10).

Prestanak rada javnih agencija

Član 47.

Agencija za strana ulaganja i promociju izvoza osnovana u skladu sa Zakonom o spoljnotrgovinskom poslovanju („Službeni glasnik RS”, br. 36/09, 36/11-dr. zakon i 88/11) i Nacionalna agencija za regionalni razvoj osnovana u skladu sa Zakonom o regionalnom razvoju („Službeni glasnik RS”, br. 51/09 i 30/10), prestaju sa radom, najkasnije u roku od 120 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, odnosno na dan početka rada Razvojne agencije Srbije.

Razvojna agencija Srbije preuzima pravne poslove, osim ugovora o radu, predmete, opremu, sredstva za rad, arhivsku građu i registratorski materijal Agencije za strana ulaganja i promociju izvoza Nacionalne agencije za regionalni razvoj, najkasnije u roku od 120 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Sredstva koja su u 2015. godini obezbeđena na razdelu ministarstva za finansiranje rada Agencije za strana ulaganja i promociju izvoza i Nacionalne agencije za regionalni razvoj preusmeravaju se za finansiranje rada Razvojne agencije Srbije.

Danom prestanka sa radom Agencije za strana ulaganja i promociju izvoza i Nacionalne agencije za regionalni razvoj prestaje i radni odnos zaposlenih u Agenciji za strana ulaganja i promociju izvoza i Nacionalnoj agenciji za regionalni razvoj i počinje sa radom Razvojna agencija Srbije.

Stupanje na snagu

Član 48.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

OBRAZLOŽENJE

I. Pravni osnov za donošenje zakona

Ustavni osnov za donošenje zakona sadržane je u odredbama člana 97. Ustava Republike Srbije kojim je propisano da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, između ostalog jedinstveno tržište, pravni položaj privrednih subjekata, sistem obavljanja pojedinih privrednih i drugih delatnosti, devizni i carinski sistem, ekonomske odnose sa inostranstvom, svojinske i obligacione odnose i zaštitu svih oblika svojine, zapošljavanja, ekonomske i socijalne odnose od opšteg interesa, razvoj Republike Srbije i druge odnose od interesa za Republiku Srbiju, u skladu s Ustavom.

Članom 82. Ustava propisano je da ekonomsko uređenje u Republici Srbiji počiva na tržišnoj privredi, otvorenom i slobodnom tržištu, slobodi preduzetništva, samostalnosti privrednih subjekata i ravnopravnosti privatne i drugih oblika svojine.

Članom 84. Ustava propisano je da svi imaju jednak pravni položaj na tržištu, da se prava stečena ulaganjem kapitala na osnovu zakona, ne mogu zakonom biti umanjena i da su strana lica izjednačena su na tržištu sa domaćim.

Članom 94. Ustava propisano je da se Republika Srbija stara o ravnomernom i održivom regionalnom razvoju, u skladu sa zakonom.

Članom 123. Ustava propisano je da Vlada utvrđuje i vodi politiku.

Članom 137. Ustava propisano je da Republika Srbija može osnovati javne službe, te da se delatnosti i poslovi zbog kojih se osnivaju javne službe, njihovo uređenje i rad propisuje se zakonom.

Članom 194. Ustava propisano je da su potvrđeni međunarodni ugovori i opšteprihvaćena pravila međunarodnog prava deo pravnog poretka Republike Srbije, te da zakoni i drugi opšti akti doneti u Republici Srbiji ne smeju biti u suprotnosti sa potvrđenim međunarodnim ugovorima i opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava.

Članom 12. Zakona o državnoj upravi („Službeni glasnik RS”, br. 79/05, 101/07, 95/10 i 99/14), propisano je, između ostalog, da organi državne uprave pripremaju nacрте zakona, druge propise i opšte akte za Vladu i predlažu Vladi strategije razvoja i druge mere kojima se oblikuje politika Vlade.

Članom 35. Poslovnika Vlade propisano je da pravo da predloži materijal za sednicu Vlade ima organ državne uprave u čijem delokrugu je pitanje na koje se materijal odnosi (u daljem tekstu: predlagač).

Članom 4. Zakona o ministarstvima („Službeni glasnik RS”, br. 44/14 i 54/15), pripsano je da Ministarstvo privrede obavlja poslove državne uprave koji se između ostalog, odnose na: privredu i privredni razvoj; podsticanje razvoja i strukturno prilagođavanje privrede; utvrđivanje politike i strategije privrednog razvoja; predlaganje mera i praćenje sprovođenja ekonomske politike za privredni rast; predlaganje mera za podsticanje investicija i koordinaciju poslova koji se odnose na investicije; koordinaciju rada javne agencije nadležne za promociju izvoza i podsticanje investicija; koordinaciju poslova u vezi s povezivanjem privrednih društava sa strateškim investitorima; predlaganje i sprovođenje finansijskih i drugih mera radi podsticanja poslovanja, konkurentnosti i likvidnosti privrednih subjekata u Republici Srbiji; analizu raspoloživih resursa i potencijala za regionalni i nacionalni razvoj; unapređenje privrednog ambijenta na regionalnom nivou; pružanje pomoći

jedinicama lokalne samouprave u implementaciji projekata lokalnog ekonomskog razvoja; planiranje, programiranje i predlaganje razvojnih projekata iz oblasti regionalnog razvoja i projekata od interesa za Republiku Srbiju; međuprojektne koordinaciju; merenje efekata i ocenu uspešnosti projekata; uspostavljanje baze podataka neophodne za praćenje projekata, kao i druge poslove određene zakonom.

II. Razlozi za donošenje zakona

U cilju formalno-pravnog izjednačavanja domaćih i stranih ulagača ovim zakonom, u meri u kojoj je to moguće, garantuje se sloboda ulaganja i jamče prava stranim i domaćim ulagačima po najboljim standardima međunarodnog investicionog prava, uređuje institucionalni okvir za efikasno pružanje usluga imalaca javnih ovlašćenja ulagačima.

Ovim zakonom predviđa se obrazovanje Saveta za ekonomski razvoj i osnivanje i rad Razvojne agencije Srbije. Novom Razvojnom agencijom Srbije i poslovima koje će obavljati, postižu se višestruki efekti koji se ogledaju u smanjenju rizika obavljanja istih poslova i sprovođenja istih ili sličnih programa i projekata podrške privrednom razvoju, racionalizaciji rada javnih agencija i usmeravanje aktivnosti na prioritetne ciljeve Republike Srbije u oblasti privrednog i teritorijalnog razvoja.

S obzirom da se poveravanje poslova javnim agencijama vrši zakonom, a da sprovođenje postojećih zakonskih rešenja nisu obezbedila dovoljno efekata na privredni razvoj Republike Srbije, definisanje delokruga Razvojne agencije Srbije, kako je to predloženo ovim zakonom, treba da stvori uslove za jasniju podelu odgovornosti za predlaganje, sprovođenje i kontrolu sprovođenja politika Vlade Republike Srbije u oblasti koordinacije rada imalaca javnih ovlašćenja u procesu planiranja i sprovođenja ulaganja, podsticanja i realizacije direktnih ulaganja, promocije i uvećanja izvoza, razvoja i unapređenja konkurentnosti privrednih subjekata i imidža Republike Srbije, kao i regionalnog razvoja Republike Srbije.

U procesu analize rada i reorganizacije i optimizacije rada agencija u portfoliju Ministarstva privrede, utvrđeno je da se pozitivni efekti koordinacije rada agencija i programa i projekata koje one sprovode mogu ostvariti njihovim gašenjem i osnivanjem nove agencije, što se može učiniti isključivo zakonom.

Analizom problema koji se javljaju tokom realizacije ulaganja utvreno je da postoji potreba za boljom koordinacijom imalaca javnih ovlašćenja, na svim nivoima vlasti u procesu pripreme ulaganja, kao i tokom i nakon njihove realizacije. Rešenjima koja sadrži ovaj zakon, a koji se odnosi na razvstavnje ulaganja prema značaju, uspostavljanje projektnih timova, zaključenja investicionih sporazuma i posebnih investicionih ugovora, obrazovanjem Saveta za ekonomski razvoj i definisanjem koordinacione uloge Razvoje agencije Srbije, treba da budu stvoreni uslovi za efikasniju realizaciju ulaganja i postizanje višestrukih eonosmkih i finansijskih efekata.

S obzirom da se ovim zakonom predviđa stavljanje van snage pojedinih odredbi Zakona o spoljnotrgovinskom poslovanju, Zakona o regionalnom razvoju i stavljanjem van snage Zakona o stranim ulaganjima, neophodno je donošenje novog zakona umesto izmena i dopuna postojećih.

III. Objašnjenje pojedinačnih rešenja

Članom 1. definiše se predmet uređivanja, a koji se odnosi na pravni okvir za ulaganja, obrazovanje i rad Saveta za ekonomski razvoj i osnivanje i rad Razvojne agencije Srbije.

Članom 2. definišu se ciljevi u smislu unapređenja investicionog okruženja u Republici Srbiji, efikasnost u pružanju usluga, izjednačavanje tretmana domaćih i stranih ulagača, povećanje efikasnosti u pružanju usluga organa uprave i stvaranje privlačnijeg poslovnog ambijenta, u skladu sa Ustavom i zakonom.

Članom 3. uređuju se definicije, odnosno pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu, a koji su od značaja za njegovu primenu i tumačenje.

Članom 4. uređuje se sloboda ulaganja u imovinu i prava i garantuju prava domaćih i stranih ulagača.

Članom 5. utvrđuje se puna pravna sigurnost i pravna zaštita u pogledu prava stečenih ulaganjem, dok se u stavu 2. istog člana definiše zaštita stečenih prava savesnog ulagača koja je svoja prava stekao teretnim ugovorom.

Članom 6. uređuje se da se stvari i prava ulagača mogu oduzeti samo ako je takva mogućnost predviđena zakonom, na načini po postupku propisanim zakonom i da u slučaju oduzimanja prava ulagača na obavljanje delatnosti („oduzimanje biznisa“), ulagaču pripada naknada koja će odgovarati tržišnoj vrednosti oduzetog ulaganja koja je bila neposredno pre oduzimanja i na vrednost neće uticati činjenica da je namera oduzimanja bila poznata ranije. Naknada će se utvrditi na osnovu kriterijuma koji će obuhvatiti vrednost poslovanja i vrednost imovine. Naknada za oduzimanje ulaganja isplaćuje se ulagaču bez odlaganja i uključuje zakonsku zateznu kamatu za slučaj docnje, obračunatu od dana kada je oduzimanje izvršeno do dana isplate u skladu s ovim zakonom. U tom slučaju, ulagač ima pravo na hitno rešavanje postupka oduzimanja i na procenu vrednosti predmeta oduzimanja od strane sudskog ili drugog organa u skladu sa zakonom.

Članom 7. utvrđuje se nacionalni tretman stranih ulaganja, odnosno uživanje jednakog položaja, prava i obaveza, kao i domaći ulagač, i pravo ulagača da zasniva radni odnos sa strancima, kao i pravo nasticanje prava svojine, službenosti, zaloge i drugih stvarnih prava na pokretnim stvarima i nepokretnostima koje se nalaze na teritoriji Republike Srbije.

Članom 8. uređuje se sloboda plaćanja prema inostranstvu, i sloboda kupovine deviza na deviznom tržištu u Republici Srbiji.

Članom 9. uređuje se pravo stranog ulagača na transfer finansijskih i drugih sredstava u vezi sa ulaganjem u konvertibilnoj valuti po sopstvenom izboru, i to prihoda, imovine koja mu pripadne posle gašenja privrednog društva, odnosno na osnovu prestanka ugovora o ulaganju, iznosa dobijenih od prodaje akcija ili udela privrednog društva i po osnovu smanjenja osnovnog kapitala privrednog društva, dopunskih uplata, naknada od eksproprijacije, odnosno druge izvršene mere sa sličnim dejstvom, po izmirenju obaveza po osnovu javnih prihoda, vezanih za iznos koji se transferiše i uplate carinskog duga za deo uloga u stvarima uvezenih uz oslobađanje od plaćanja carine koji nakon smanjenja osnovnog kapitala privrednog društva ostane nepokriven stranim ulogom.

Članom 10. uređuje se pravo ulagača da ugovori arbitražu za rešavanje imovinskih sporova u vezi sa ulaganjem, u skladu sa zakonom kojim se uređuju arbitraže.

Članom 11. definišu se vrste ulaganja prema značaju na ulaganje od posebnog i ulaganje od lokalnog značaja.

Članom 12. utvrđuju se kriterijumi za ulaganja prema broju novih radnih mesta, vrsti i iznosu ulaganja, uticaju na ukupan spoljnotrgovinski bilans Republike Srbije, prema dugoročnosti, stvaranju velike vrednosti ili visoke dodate vrednosti i reference i kredibiliteta ulagača.

Članom 13. definišu se podsticaji i korisnici podsticaja za ulaganja.

Članom 14. uređuje oslobađanje uvoza opreme koja predstavlja ulog ulagača od plaćanja carine i drugih uvoznih dažbina, a u postupku koji će bliže urediti Vlada.

Članom 15. uređuje se institucionalni okvir za podršku ulaganjima a koji čine Savet za ekonomski razvoj, ministarstvo nadležno za poslove privrede, Razvojna agencija Srbije i jedinice za lokalni ekonomski razvoj i podršku ulaganjima odnosno organ autonomne pokrajine, odnosno jedinica lokalne samouprave ili njen organizacioni deo.

Članom 16. definiše se hitnost postupaka kod ulaganja odnosno obaveza svih imalaca javnih ovlašćenja koji postupaju u vezi sa ostvarenjem i održanjem registrovanih ulaganja, i ostvarenjem prava i obaveza registrovanih ulagača, da takve predmete rešavaju odmah kao predmete sa pravom prvenstva.

Članom 17. definišu se mere za podsticanje konkurentnosti lokalne samouprave i definiše da su mere za podsticanje konkurentnosti mere koje sadrže naročito elemente opredeljivanja organa ili druge organizacione jedinice nadležne za poslove lokalnog ekonomskog razvoja, kao jedinice za podršku ulaganjima, jačanje analitičke osnove za preciznije i na podacima zasnovano kreiranje razvojnih politika, instrumenata i mera u oblasti lokalnog ekonomskog razvoja, uspostavljanje transparentnih mehanizama stalne komunikacije i saradnje sa privredom, pojednostavljivanje lokalnih procedura za realizaciju ulaganja, uravnotežavanje lokalnog tržišta rada, razvoj komunalne i lokalne ekonomske infrastrukture, korišćenje informacione i komunikacione tehnologije u cilju ostvarivanja efikasnije komunikacije i propisivanje lokalnih olakšica i podsticaja na osnovu lokalnih strateških dokumenata.

Članom 18. utvrđuje se mogućnost ulagača na pritužbe na rad organa vlasti ukoliko organ vlasti postupa suprotno članu 16. Zakona i postupak po pritužbi.

Članom 19. utvrđuje se obaveza jedinica za lokalni ekonomski razvoj i podršku ulaganjima da pruže stručnu pomoć i podršku ulagaču u realizaciji ulaganja, ako to zatraži ulagač.

Članom 20. utvrđuje se da poslove jedinice za lokalni ekonomski razvoj i podršku ulaganjima za ulaganja od lokalnog značaja obavlja jedinica za lokalni ekonomski razvoj, preko svojih zaposlenih ili imenovanih lica, odnosno komora, asocijacija ili udruženje, pod uslovom da znanjem i iskustvom može da pruži stručnu pomoć ulagaču, kao i da dve i više jedinica lokalne samouprave, mogu odrediti zajedničko telo radi obavljanja poslova jedinice za lokalni ekonomski razvoj i podršku ulaganjima za teritoriju tih jedinica lokalne samouprave. Ovim članom utvrđuje se i mogućnost ulagača da zahteve podnosi i isprave preuzima preko jedinice za lokalni ekonomski razvoj i da je komunikacija između ulagača i jedinice za lokalni ekonomski razvoj i podršku ulaganjima poverljiva, osim u slučajevima kada je davanje informacija obavezno u skladu sa zakonom.

Članom 21. uređuje se obaveza jedinica za lokalni ekonomski razvoj i podršku ulaganjima da vodi evidenciju ulaganja od lokalnog značaja i da o svakom novom ulaganju obaveštava Razvojnu agenciju Srbije.

Članom 22. uređuju se obrazovanje i rad projektnih timova, koje formira predsjednik opštine, odnosno gradonačelnik, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine za poslove privrede za ulaganja od lokalnog značaja, u slučaju da se ona sprovede na teritoriji autonomne pokrajine, formiranje i rad projektnih timova za podršku ulaganjima od posebnog značaja za Republiku Srbiju.

Članom 23. utvrđuje se mogućnost da na predlog ulagača, predsjednik opštine ili gradonačelnik, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine, sa ulagačem utvrđuje investicioni program u cilju sprovođenja procedure pripreme dokumentacije i definisanja isprava i podataka koje je ulagač u obavezi da dostavi organima vlasti u lokalnoj samoupravi, odnosno autonomnoj pokrajini, kao i okvirnih rokova u granicama rokova utvrđenih zakonom, drugim propisom i opštim aktom, a u kojima su organi vlasti u obavezi da izdaju dozvole, saglasnosti, odobrenja i druge javne isprave, koji naročito sadrži planirane rokove za podnošenje svih isprava i podataka koje ulagač mora da dostavi nadležnim organima, planirane rokove u kojima će svi organi vlasti izdati saglasnosti, dozvole i odobrenja, odnosno sve one javne isprave koje su potrebne za zakonito otpočinjanje i ostvarenje ulaganja, definisane organe vlasti koji izdaju dozvole, odobrenja i javne isprave. Ovim članom definiše se i to da investicioni program potpisuju predsjednik opštine ili gradonačelnik, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine i ulagač, kao i to da ukoliko nadležni organ vlasti ne dostavi u roku javnu ispravu na koju se obavezao investicionim programom, nakon što mu je ulagač blagovremeno i potpuno podneo dokumentaciju, ulagač može podneti pritužbu Razvojnoj agenciji Srbije.

Članom 24. utvrđuje se da se na podatke i informacije koje su organi državne vlasti saznali u toku pregovora i vođenja postupka, primenjuju odredbe zakona kojim se uređuju informacije od javnog značaja, s tim što po zahtevu za davanje informacija o navedenim podacima u vezi sa ulaganjima, postupa Vlada.

Članom 25. uređuje se obrazovanje i sastav Saveta za ekonomski razvoj.

Članom 26. definiše se nadležnost Saveta za ekonomski razvoj.

Članom 27. uređuje se osnivanje i nadzor nad radom Razvojne agencije Srbije radi obavljanja razvojnih, stručnih i operativnih poslova podsticanja i realizacije direktnih ulaganja, promocije i uvećanja izvoza, razvoja i unapređenja konkurentnosti privrednih subjekata, regionalnog razvoja i unapređenja ugleda Republike Srbije.

Članom 28. utvrđuje se status Razvojne agencije Srbije, odnosno da Razvojna agencija Srbije ima svojstvo pravnog lica, sa pravima, obavezama i odgovornostima utvrđenim zakonom i statutom, kao i da posluje u skladu sa zakonom kojim se uređuju javne agencije.

Članom 29. utvrđuje se da je sedište Agencije u Beogradu, ali da Razvojna agencija Srbije može imati organizacione jedinice i van svog sedišta i da organizacione jedinice nemaju svojstvo pravnog lica.

Članom 30. utvrđuje se sadržaj statuta Razvojne agencije Srbije, kao i to da će statut biti objavljen u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Članom 31. definišu se organi Razvojne agencije Srbije, odnosno da ih čine direktor i upravni odbor, a članove upravnog odbora, na predlog ministra nadležnog za poslove privrede, imenuje i razrešava Vlada, od kojih tri člana iz reda državnih službenika ili iz reda državnih službenika na položaju, u ministarstvu i dva člana iz reda poslovne zajednice.

Članom 32. definišu se nadležnosti upravnog odbora.

Članom 33. i 34. definiše se delokrug rada, način izbora i period na koji se imenuje direktor Razvojne agencije Srbije, koji zastupa i predstavlja Agenciju i rukovodi njenim radom i nadležnosti direktora.

Članom 35. utvrđuje se da se na prava, obaveze i odgovornosti iz radnog odnosa zaposlenih u Agenciji i Direktora primenjuju opšti propisi o radu, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Članom 36. definišu se poslovi koje Razvojna agencija Srbije obavlja a koji obuhvataju saradnju sa državnim organima i organizacijama i nosiocima javno pravnih ovlašćenja, organima teritorijalne autonomije i lokalne samouprave, radi obezbeđivanja uslova za primenu ovog zakona i drugih propisa kojima se uređuju pitanja od značaja za unapređenje privrednog razvoja i ulaganja, praćenje primene ovog zakona i predlaganje odgovarajućih mera, učestvovanje u pripremi i sprovođenju programa i projekata privrednog i regionalnog razvoja, vršenje analize i obezbeđenje podataka i informacija za potrebe unapređenja politike privrednog i regionalnog razvoja, akreditovanje regionalnih razvojnih agencija, obavljanje stručnih i administrativno-operativnih poslova u vezi sa projektima privlačenja direktnih investicija i ulaganja i praćenje njihove realizaciju, sprovođenje programa i projekata sa ciljem unapređenja izvoznih aktivnosti privrednih subjekata, sprovođenja programa i projekata sa ciljem unapređenja položaja, aktivnosti i konkurentnosti malih i srednjih privrednih subjekata i preduzetnika, vođenje Centralizovanog informacionog sistema za poslovnu inteligenciju koji objedinjuje relevantne podatke organa vlasti, od značaja za izradu analiza i studija u oblasti privrednog i regionalnog razvoja, vođenje evidencije ulagača od posebnog značaja i ulagača od regionalnog značaja, predlaganje, koordinacija i sprovođenje aktivnosti strateškog marketinga privrednih potencijala i ugleda Republike Srbije, pružanje stručne i savetodavne podrške privrednim društvima i preduzetnicima, priprema i realizuju programa edukacije instruktora i konsultanata za potrebe razvoja privrednih društava i preduzetništva, izvršavanje i koordinacija sprovođenja šeme i individualne državne pomoći za podsticanje direktnih investicija, obezbeđenje uslova za pristup i realizaciju projekata koji se finansiraju iz međunarodne razvojne pomoći, učestvovanje u izradi propisa koji se donose ili mogu imati uticaja na ulaganje u Republici Srbiji, organizacija javne rasprave i drugih stručnih skupova radi razmatranja predloga propisa, praćenje i analiza uslova ulaganja i privrednih uslova na pojedinačnim tržištima i u pojedinačnim sektorima, ostvarivanje saradnje u oblasti ulaganja, radi izvršenja međunarodnih obaveza u toj oblasti i prikupljanja informacija o stanju ulaganja u drugim državama, vođenje posebne evidencije, predlaganje državne pomoći, organizacija i vršenje izdavačke delatnosti u skladu sa delokrugom, i obavljanje drugih poslova, u skladu sa zakonom.

Članom 37. definišu se sredstva za osnivanje i rad Razvojne agencije Srbije.

Članom 38 i 39. utvrđuje se status direktora i zaposleni u Razvojnoj agenciji Srbije, zabrana konkurencije, kao i zabrana zloupotrebe informacija.

Članom 40. definišu se evidencije koje vodi Razvojna agencija Srbije, i to evidencije projektnih timova za podršku ulaganjima, evidencije Investicionih sporazuma i Posebnih investicionih ugovora i evidencije o sprovedenim kontrolama izvršenja realizacije ulaganja.

Članom 41. utvrđuje se mogućnost Razvojne agencije Srbije za predlaganje sprovođenja mera preuzimanja poverenih poslova u postupku nadzora nad radom organa vlasti u skladu sa propisima koji uređuju državnu upravu, ukoliko bi neizvršenje posla od strane organa vlasti moglo da izazove štetne posledice po privredu. Agencija objavljuje predlog mera iz stava 1. ovog člana na svojoj internet strani.

Članom 42. uređuje se nadzor nad primenom ovog zakona.

Članom 43. propisane su prekršaji i novčane kazne za odgovorno lice u nadležnom imaocu javnih ovlašćenja, ako u upravnim stvarima u kojima imalac javnog ovlašćenja postupa u vezi sa ostvarenjem i održanjem registrovanih ulaganja i ostvarenjem prava i obaveza registrovanih ulagača ne postupa sa pravom prvenstva i ako imalac javnog ovlašćenja ne dostavi u roku javnu ispravu na koju se obavezao Investicionim sporazumom, uprkos činjenici što mu je ulagač blagovremeno i potpuno podneo dokumentaciju.

Članom 44. uređuje se primena zakona, a koja se odnosi na započete investicione projekte i preuzimanje izvršenja obaveza Republike Srbije za praćenje, kontrolu izvršenja ugovorenih obaveza i isplatu sredstava po ugovorima kojima su dodeljena podsticajna sredstva za ili u vezi sa direktnim ulaganjem od strane Razvojne agencije Srbije.

Članom 45. utvrđuje se rok donošenja akta o osnivanju Razvojne agencije Srbije i drugih podzakonskih akata na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona.

Članom 46. uređuje se prestanak važenja Zakona o stranim ulaganjima („Službeni list SRJ”, br. 3/02 i 5/03, „Službeni glasnik RS”, broj 107/14), prestanak važenja glave VIII „Promocija izvoza i stranih ulaganja” u Zakonu o spoljnotrgovinskom poslovanju („Službeni glasnik RS”, br. 36/09, 36/11-dr. zakon i 88/2011) i prestanak važenja glave V, odeljak 6, čl. 27. do 30. Zakona o regionalnom razvoju („Službeni glasnik RS”, br. 51/09 i 30/10).

Članom 47. uređuje se prestanak rada postojećih javnih agencija, i to Agencije za strana ulaganja i promociju izvoza i Nacionalne agencije za regionalni razvoj, nastavak rada ovih agencija po propisima po kojima su osnovane do dana početka rada Razvojne agencije Srbije, kao i preuzimanje prava i obaveza, poslova, predmeta, opreme, sredstava za rad, arhivske građe i registratorskog materijala, od strane Razvojne agencije Srbije.

Članom 48. uređuje se stupanje na snagu zakona osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. Procena finansijskih sredstava potrebnih za sprovođenje akta

Za sprovođenje ovog zakona u 2015. godini nije potrebno obezbeđivanje dodatnih sredstava u budžetu Republike Srbije. Sredstva za rad Razvojne agencije Srbije obezbeđena su Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2015. godinu na razdelu 20-Ministarstvo privrede, i to:

1) program 1504 - Podsticaji razvoju privrede, funkcija 410- Opšti ekonomski i komercijalni poslovi i poslovi po pitanju rada, programska aktivnost 0001 - Stručna i administrativno tehnička podrška promociji investicija i izvoza, ekonomska klasifikacija 424 - Specijalizovane usluge u ukupnom iznosu od, ekonomska klasifikacija 424 - Specijalizovane usluge u ukupnom iznosu od 250.000.000,00 dinara a koja su namenjena za Agenciju za strana ulaganja i promociju izvoza;

2) program 1505 – Regionalni razvoj, funkcija 474- Višenamenski razvojni projekti, programska aktivnost 0002 - Stručna, finansijska i administrativna podrška merama i projektima u oblasti regionalnog razvoja, ekonomska klasifikacija 424 - Specijalizovane usluge u ukupnom iznosu od 340.000.000,00 dinara a koja su

namenjena za: finansiranje Nacionalne agencije za regionalni razvoj; za Program standardizovanog seta usluga za akreditovane regionalne razvojne agencije; za Program podrške gradovima i opštinama u Republici Srbiji za pripremu održivih regionalnih razvojnih projekata, a čiji se raspored i korišćenje vrše po posebnim aktima Vlade.

3) Za sprovođenje Uredbe o uslovima i načinu privlačenja direktnih investicija i drugih akata Vlade kojima se uređuju uslovi i načini podsticanja ulaganja u Republici Srbiji, koje Razvojna agencija Srbije preuzima ovim zakonom, utvrđena su sredstva u ukupnom iznosu od 6.500.000.000,00 dinara u okviru programa 1504 - podsticaji razvoju privrede, funkcija 410- Opšti ekonomski i komercijalni poslovi i poslovi po pitanju rada, programska aktivnost 0003 – Podsticaji za direktne investicije, ekonomska klasifikacija 454 - Subvencije privatnim preduzećima;

4) za sprovođenje ulaganja od posebnog značaja utvrđena su sredstva u ukupnom iznosu od 3.804.000.000,00 dinara u okviru programa 1504 - podsticaji razvoju privrede, funkcija 410- opšti ekonomski i komercijalni poslovi i poslovi po pitanju rada, projekat 4002 – ulaganja od posebnog značaja, ekonomska klasifikacija 454 – Subvencije privatnim preduzećima a koja su namenjena za: sprovođenje ugovora o zajedničkom investicionom ulaganju između Republike Srbije i Fiat Group Automobiles S.p.A; ugovora o osnivanju Air Serbia; za sprovođenje ugovora o dodeli sredstava PKC Wiring Systems d.o.o. Smederevo; za sprovođenje ugovora o dodeli sredstava za direktne investicije TRUCK-LITE Europe d.o.o. Beograd; za sprovođenje ugovora o dodeli sredstava za direktnu investiciju Tigar Tyres d.o.o. Piro; za podsticanje privrednog razvoja u skladu sa posebnim aktima Vlade.

Za osnivanje i rad jedinica za lokalni ekonomski razvoj i podršku ulaganjima, predviđenih ovim zakonom, na nivou jedinica lokalne samouprave i autonomne pokrajine nisu potrebna dodatna sredstva u budžetu s obzirom da, u skladu sa ograničenjem zapošljavanja u javnom sektoru, nije predviđeno stvaranje novih institucija već imenovanje predstavnika navedenih jedinica iz redova službenika u postojećim organima i organizacijama jediniciama lokalne samouprave i autonomne pokrajine.

Dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije, odnosno finansijskog plana Razvoje agencije Srbije potrebno je obezbediti u budžetu za 2016. godinu radi uspostavljanja Centralizovanog informacionog sistema za poslovnu inteligenciju i Jedinstvenog registra direktnih ulaganja i ulagača. S obzirom da Nacionalna agencija vodi Jedinstveni informacioni sistem od značaja za regionalni razvoj, ovaj informacioni sistem, ukoliko to tehničke mogućnosti dozvoljavaju biće iskorišćen kao polazna osnova za izradu Centralizovanog informacionog sistema za poslovnu inteligenciju.

Uštede u budžetu biće ostvarene objedinjavanjem opštih službi i poslova koje trenutno vrše Agencija za strana ulaganja i promociju izvoza i Nacionalna agencija za regionalni razvoja, a koje prestaju sa postojanjem danom početka rada Razvojne agencije Srbije.

Takođe, predviđeno je da Razvojna agencija Srbije ima manji broj radnika čime će doći do smanjenja ukupnih troškova rada u do sada dve, trenutno postojeće agencije i oslobađanja sredstava za razvojne poslove, a koja će biti utvrđena finansijskim planom Razvojne agencije Srbije nakon njenog osnivanja.

Analiza efekata Zakona o ulaganjima

1. Određivanje problema koje zakon treba da reši

Zakonom o ulaganjima trebalo bi da se uredi opšti pravni okvir za ulaganja u Republiku Srbiju, utvrde subjekti podrške ulaganjima za efikasno pružanje usluga ulagačima, obrazovanje i rad Saveta za ekonomski razvoj i osnivanje i rad Razvojne agencije Srbije.

Važeća pravna regulativa u ovoj oblasti definisana je Zakonom o stranim ulaganjima („Službeni list SRJ”, br. 2/02 i 5/03, „Službeni list SCG”, broj 1/03 i „Službeni glasnik RS”, broj 107/14-dr. zakon); Zakon o spoljnotrgovinskom poslovanju („Službeni glasnik RS”, br. 36/09, 36/11-dr. zakon i 88/2011) - VIII „Promocija izvoza i stranih ulaganja” i Zakona o regionalnom razvoju („Službeni glasnik RS”, br. 51/09 i 30/10) - glava V, odeljak 6, čl. 27. do 30.

Stanje u oblasti: Unapređenje investicionog okruženja u zemlji je multidisciplinarni proces i ne može se zasnivati samo na primeni ključnog zakona iz ove oblasti (Zakon o stranim ulaganjima). Kašnjenje i usporena dinamika ukupnih, a pre svega strukturnih reformi nepovoljno se odrazila na nivo investicione aktivnosti u zemlji. Nezavršen proces privatizacije društvenih preduzeća, nerešeni problemi vezani za status i funkcionisanje javnih preduzeća i preduzeća u stečaju, samo su deo problema koji negativno utiču na nivo privredne razvijenosti Srbije, posebno u oblasti stvaranja privlačnijeg poslovnog ambijenta za domaće i strane ulagače. Na stvaranje sveobuhvatne javne politike u ovoj oblasti ukazuju i tekuće aktivnosti Vlade i nadležnih ministarstava na sprovođenju i pripremi niza mera i propisa koji treba da doprinesu daljem smanjenju od administrativnih barijera i nelikvidnosti u funkciji efikasnijeg poslovanja do obezbeđenja uslova za povećanje konkurentnosti (izvoza i otvaranja novih tržišta za proizvode iz Srbije) – samo se tako mogu povećati prihodi i privrede i države.

Direktna posledica nekonzihtentne javne politike u oblasti ulaganja je nizak nivo i pad investicione aktivnosti u Srbiji. Nakon rasta bruto investicija u pretkriznom periodu, bruto investicije su u periodu 2009-2014. imale prosečan pad od oko -4% godišnje (-12% u 2013. i 12,7% u 2014. godini). Smanjenje i spor oporavak investicija, uticali su na smanjenje stope investiranja, koja ni pre krize nije bila na zadovoljavajućem nivou. U periodu 2009-2014. stopa investiranja bila je na značajno nižem nivou u odnosu na pretkrizni period i prosečno je bila ispod 19% BDP (najniža u odnosu na zemlje u okruženju). U periodu 2000-2014. godine ukupne strane direktno investicije neto u Srbiji su iznosile 22,1 mlrd. EUR. Prema UNCTAD [World Investment Report 2015](#), globalne SDI su smanjene za 16% u 2014, uglavnom zbog nestabilnosti globalne ekonomije, politike neizvesnosti za investitore i povišenog geopolitičkog rizika. Prosečan priliv SDI u Srbiji u pretkriznom periodu 2005-2007. iznosio je 2,7 mlrd. EUR i činio 45,9% bruto investicija a u 2014. priliv SDI je smanjen 1,5 mlrd. EUR (26,5% bruto investicija). Ukupna vrednost investicija u osnovne fondove u 2013. (4,9 mlrd. EUR) je realno manja za 22,9% u odnosu na prethodnu godinu (5,9 mil. EUR). Odnos investicija i bruto dodate vrednosti pojedinih sektora ukazuje na porast efikasnosti ostvarenih investicija u prerađivačkoj industriji. U 2013. učešće BDV prerađivačke industrije je iznosilo 19,1% ukupne BDV delatnosti i značajno je poraslo od 2010. kada je iznosilo 16,3% BDV.

Predloženi Zakon o ulaganjima baziran je na najboljim standardima međunarodnog investicionog prava, posebno u oblastima slobode ulaganja, prava ulagača i formiranja institucionalnog okvira za efikasno pružanje usluga i bolju koordinaciju rada imalaca javnih ovlašćenja ulagačima, na svim nivoima vlasti u procesu pripreme ulaganja, kao i tokom i nakon njihove realizacije. Zakon predviđa obrazovanje Saveta za ekonomski razvoj i osnivanje Razvojne agencije Srbije u cilju

efikasnije realizacije ulaganja i smanjenja rizika dupliranja poslova i ušteta u Budžetu Srbije. Osnivanjem i definisanjem delokruga rada Razvojne agencije Srbije, stvoriće se uslovi za efikasniju kontrolu sprovođenja politika Vlade Republike Srbije u oblasti koordinacije rada imalaca javnih ovlašćenja u procesu planiranja i sprovođenja ulaganja, podsticanja i realizacije direktnih ulaganja, promocije i uvećanja izvoza, konkurentnosti privrednih subjekata i imidža Republike Srbije, kao i regionalnog razvoja Republike Srbije.

Ovim zakonom se stvara jasan pravni i institucionalni okvir za ulaganje, odgovornost organa vlasti za ne postupanje u skladu sa rokovima predviđenim ovim zakonom, kao i povećava stepen zaštite prava ulagača kroz institut zaštite stečenih prava.

Predloženim zakonom prestaju sa radom Agencija za strana ulaganja i promociju izvoza osnovana u skladu sa Zakonom o spoljnotrgovinskom poslovanju („Službeni glasnik RS”, br. 36/09, 36/11-dr. zakon i 88/11) i Nacionalna agencija za regionalni razvoj osnovana u skladu sa Zakonom o regionalnom razvoju („Službeni glasnik RS”, br. 51/09 i 30/10).

2. Koji su željeni ciljevi za donošenje zakona postizu?

Osnovni ciljevi predloženog zakona jesu unapređenje investicionog okruženja u Republici Srbiji, podsticanje direktnih ulaganja radi jačanja ekonomskog i privrednog razvoja, rasta zaposlenosti i sveukupnog društvenog boljitka, izjednačavanje tretmana domaćih i stranih ulagača, povećanje efikasnosti u pružanju usluga organa vlasti koje se neposredno odnose na ulaganja, stvaranje privlačnijeg poslovnog ambijenta za domaće i strane ulagače, u skladu sa Ustavom i zakonom.

Povećanje obima investicija u funkciji dinamičnijeg, konkurentnijeg i održivog ukupnog privrednog rasta je ključni preduslov sprovođenja razvojne politike Vlade. I ako tranzicioni period karakterišu brojne reformske mere i aktivnosti Vlade Srbije u funkciji efikasnijeg sprovođenja javnih politika u oblasti strukturnih promena privrede, a samim tim i povećanja obima i nivoa investiranja, ovaj proces još uvek traje, a planirane mere i aktivnosti u oblasti strukturnih reformi u skladu su sa odredbama Zakona o ulaganju. Ovim zakonom jemči se zaštita ulaganjima izvršenim u skladu sa zakonom, a ujedno se postiže i viši stepen zaštite od postupaka eksproprijacije ili drugih postupaka i mera sa sličnim dejstvom osim kada je zakonom, ili u skladu sa zakonom, utvrđen javni interes, te se u tom slučaju eksproprijacija vrši u skladu sa zakonom propisanim postupkom uz isplatu pravične naknade ulagaču. Nadalje se zakonom precizno uređuju vrste ulaganja, kriterijumi i podsticaji za ulaganja. Propisuju se i mere za postizanje konkurentnosti lokalne samouprave, propisuje postupak pritužbi na rad organa vlasti, povrede zakona od strane funkcionera i mere koje se izriču u slučaju povrede zakona, a utvrđuje se i precizna obaveza ministarstva nadležnog za poslove privrede za kontrolu projekata iz oblasti ulaganja u skladu sa ovim zakonom.

3. Da li su razmatrane mogućnosti za rešavanje problema bez donošenja akta?

Razmatrane su alternativne mogućnosti kroz izmene tri zakona - Zakon o stranim ulaganjima, Zakon o spoljnotrgovinskom poslovanju i Zakona o regionalnom razvoju. Ovakva izmena, međutim, nije moguća, jer se radi o suštinskim izmenama

navedenih zakona, te je zaključeno da je najefikasnije i najekonomičnije donošenje novog Zakona.

4. Zašto je donošenje akta najbolje za rešavanje problema?

Donošenje ovog zakona je neophodno, jer je u skladu sa programom utvrđenim sa Međunarodnim monetarnim fondom, donošenje ovog zakona predviđeno u 2015. godini i sadržan je u Godišnjem planu rada Vlade za 2015. godinu. Istim programom sa MMF utvrđena je i reorganizacija i optimizacija rada agencija u portfoliju Ministarstva privrede. Rešenja predviđena ovim zakonom ne predstavljaju dodatne troškove za privredu, šta više, rešenja iz zakona treba da omoguće smanjenje troškova i vremena ulagačima kroz bolju koordinaciju rada imalaca javnih ovlašćenja u procesu planiranja, realizacije i nakon sprovođenja ulaganja.

Pozitivne posledice na privredni razvoj, stvaranje dodate vrednosti i multipliciranje efekata ulaganja prevazilaze troškove sprovođenja ovog zakona.

5. Na koga će i kako uticati predložena rešenja?

Ovaj zakon ima efekte na sva pravna i fizička lica koja imaju nameru da investiraju i ulažu na teritoriji Republike Srbije. Ovaj zakon daje mogućnost da se pojedina ulaganja definišu kao ulaganja od posebnog značaja i ulaganja od lokalnog značaja o čemu odluku donosi Vlada, odnosno autonomna pokrajina. Isto tako ovim zakonom Vladi se daje ovlašćenje da propiše uslove i način privlačenja direktnih investicija, kao i da odredi kriterijume, visinu i uslove za dodelu podsticaja prema značaju ulaganja.

6. Kakve troškove će primena zakona izazvati kod građana i privrede, posebno malih i srednjih preduzeća?

Primena ovog zakona će imati direktan uticaj na zaposlene u Nacionalnoj agenciji za regionalni razvoj (NARR) i Agenciji za strana ulaganja i promociju izvoza (SIEPA) zbog njihovog ukidanja i formiranja Razvojne agencije Srbije. Primena zakona neće izazvati direktne troškove građanima i privredi, a posebno malim i srednjim preduzećima.

7. Da li su pozitivne posledice donošenja zakona takve da opravdavaju troškove koje će stvoriti?

Za sprovođenje ovog zakona u 2015. godini nije potrebno obezbeđivanje dodatnih sredstava u budžetu Republike Srbije. Sredstva za rad Razvojne agencije Srbije obezbeđena su Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2015. godinu. Dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije, odnosno finansijskog plana Razvoje agencije Srbije potrebno je obezbediti u budžetu za 2016. godinu radi uspostavljanja Centralizovanog informacionog sistema za poslovnu inteligenciju i Jedinственog registra direktnih ulaganja i ulagača. S obzirom da Nacionalna agencija vodi Jedinственi informacioni sistem od značaja za regionalni razvoj, ovaj informacioni sistem, ukoliko to tehničke mogućnosti dozvoljavaju biće iskorišćen kao polazna osnova za izradu Centralizovanog informacionog sistema za poslovnu inteligenciju.

Uštede u budžetu biće ostvarene objedinjavanjem opštih službi i poslova koje trenutno vrše Agencija za strana ulaganja i promociju izvoza i Nacionalna agencija za

regionalni razvoja, a koje prestaju sa postojanjem danom početka rada Razvojne agencije Srbije.

Takođe, predviđeno je da Razvojna agencija Srbije ima manji broj radnika čime će doći do smanjenja ukupnih troškova rada u do sada dve, trenutno postojeće agencije i oslobađanja sredstava za razvojne poslove, a koja će biti utvrđena finansijskim planom Razvojne agencije Srbije nakon njenog osnivanja.

8. Da li akt stimuliše pojavu novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkurenciju?

Ovaj zakon će stimulisati pojavu novih privrednih subjekata i povećati tržišnu konkurenciju. Stvaranjem uslova za povećan nivo investicione aktivnosti realno je očekivati povećanje broja privrednih subjekata (novoosnovanih domaćih i ino kompanija) i modernizaciju proizvodnih i drugih kapaciteta postojećih privrednih subjekata, što će uticati na podizanje opšteg nivoa njihove konkurentnosti kako na domaćem tako i na ino tržištu. Pored toga, za podizanje ukupnog nivoa privredne konkurentnosti i povećanje tržišne konkurencije, poseban uticaj će imati ulaganja od posebnog i lokalnog značaja za koje će Vlada uredbom bliže odrediti posebne kriterijume. Reč je o značajnim infrastrukturnim ulaganjima, koncentraciji ulaganja u određene privredne delatnosti, ulaganjima koja podstiču razvoj bilateralnih sporazuma i prekogranične saradnje i sl. Ovaj zakon je u skladu sa proklamovanom strategijom Vlade za privlačenjem što većeg broja direktnih investicija koje će rezultirati i otvaranjem novih radnih mesta, a samim tim i izazvati pozitivne efekte na glavne performanse makroekonomske politike države, kao što je smanjenje stope nezaposlenosti, javnog duga i sl.

9. Da li su zainteresovane strane imale priliku da iznesu svoje stavove

Za potrebe izrade ovog zakona Ministarstvo privrede formiralo je Radnu grupu čiji su članovi predstavnici Ministarstva finansija, Ministarstva trgovine, turizma i telekomunikacija, Privredne komore Srbije, Agencije za strana ulaganja i promociju izvoza, Nacionalne agencije za regionalni razvoj, Stalne konferencije gradova i opština i NALED. Tokom trajanja javne rasprave, mogućnost da se izjasno o zakonu imali su svi zainteresovani subjekti. U skladu sa Poslovníkom Vlade, pribavljanja su sva mišljenja, a posebne konsultacije obavljene su sa Komisijom za kontrolu državne pomoći, Evropskom komisijom i Međunarodnim monetarnim fondom.

10. Koje će se mere tokom primene zakona preduzeti da bi se postiglo ono što se zakonom predviđa?

Ministarstvo privrede će, u saradnji sa svim relevantnim subjektima, kao i do sada, preduzimati sve potrebne mere u sprovođenju Zakona i nastavku sprovođenja i dinamiziranja procesa strukturnih reformi u cilju uspostavljanja dugoročno održivog i konkurentnog privrednog razvoja.

Regulatorne mere i aktivnosti za sprovođenje zakonskih rešenja:

Po usvajanju Zakona o ulaganjima doći će do donošenja podzakonskih akata na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona u roku od 120 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Institucionalne mere i aktivnosti za sprovođenje zakonskih rešenja:

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši ministarstvo nadležno za poslove privrede.

Izvršenje obaveza Republike Srbije za kontrolu izvršenja ugovorenih obaveza i isplatu sredstava po ugovorima kojima su dodeljena podsticajna sredstva za ili u vezi sa direktnim ulaganjem vrši ministarstvo nadležno za poslove privrede u skladu sa propisima.

Neregulatorne mere i aktivnosti za sprovođenje zakonskih rešenja:

- Prestanak rada Agencije za strana ulaganja i promociju izvoza i Nacionalne agencije za regionalni razvoj;
- Formiranje Razvojne agencije Srbije;
- Formiranje Saveta za ekonomski razvoj;
- Jačanje kadrovskih i institucionalnih kapaciteta lokalnih samouprava za realizaciju zakonom utvrđenih nadležnosti.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada

Obrađivač: Ministarstvo privrede

2. Naziv propisa

Predlog zakona o ulaganjima

Draft Law on Investments

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08 – u daljem tekstu: Sporazum), odnosno sa odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08 – u daljem tekstu: Prelazni sporazum)

a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu saržinu propisa

Članom 73. Sporazuma, odnosno članom 38. stav 1. tačka 3 Prelaznog sporazuma propisano je da svaka državna pomoć koja narušava ili preti da naruši konkurenciju davanjem prednosti određenim preduzećima ili određenim proizvodima nije u skladu sa pravilnim funkcionisanjem Sporazuma u meri u kojoj može uticati na trgovinu između Zajednice i Srbije. Svako postupanje suprotno ovom članu ocenjivaće se na osnovu kriterijuma koji proističu iz primene pravila konkurencije koja se primenjuju u Zajednici, naročito iz čl. 81, 82, 86. i 87. Ugovora o EZ i instrumenata tumačenja koje su usvojile institucije Zajednice (član 73. stav 2. Sporazuma).

Članom 62. i 63. Sporazuma propisano je osiguranje slobodnog kretanja kapitala koji se odnosi na direktna ulaganja.

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma

Program usklađivanja će obezbediti usklađenost postojećih državnih pomoći sa Sporazumom u roku ne dužem od četiri godine od dana stupanja na snagu Sporazuma (član 73. stav 6.), odnosno Prelaznog sporazuma (član 38. stav 6).

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma

U potpunosti ispunjene obaveze.

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma

d) Veza sa Nacionalnim programom za integraciju Republike Srbije u Evropsku uniju

-

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije

a) Navođenje primarnih izvora prava EU i usklađenost sa njima

Član 63. i 107. Ugovora o funkcionisanju Evropske unije (TFEU)

Propis je u potpunosti usklađen

b) Navođenje sekundarnih izvora prava EU i usklađenost sa njima

-

v) Navođenje ostalih izvora prava EU i usklađenst sa njima

-

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost

-

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije

-

5. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost treba konstatovati tu činjenicu. U ovom slučaju nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa.

-

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava EU prevedeni na srpski jezik?

-

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik EU?

ne

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

U pripremi Predloga zakona o ulaganjima nisu učestvovali konsultantni.

Predlog zakona poslat je Evropskoj komisiji dana 20.04.2015.godine na koji je Komisija dala komentare koje smo usvojili i implementirali u tekst Predloga zakona.